

استاد مارینا

با فراسو و مارینا عربیت فراتر تر از تصوّرته

پیش به سوی قله عربی

آنچه که گذشت

تدریس مباحث

- 1 معرفه – نکره (سال یازدهم)
- 2 جامد – مشتق (سال دهم – یازدهم)
- 3 جمله وصفیه (سال یازدهم)
- 4 انواع فعل ماضی (سال یازدهم)
- 5 بخشی از مبحث عدد و ساعت (سال دهم)
- 6 نواسخ
- 7 جمله فعلیه
- 8 حال

سال دوازدهم

اسلوب استثناء و اسلوب حصر

تست قطعی کنکور 1403 - 1404

الف) اسلوب استثنا (روش کلی)

مستثنی

جز

آلا

حرف استثنا
(غیر عامل)

مستثنی منه

کل

جاء القوم آلا علی

مثال

- الف (حَضَرَ الزملاء في صالة الامتحان الا حامداً
- ب (كل شيء يَنْقُصُ بالانفاق الا العلم
- پ (لا اله الا هو ، كل شيء هالك الا وجهه
- ج (كل عين باكية يوم القيامة الا ثلاث أعين
- د (كل و عاء يرخص اذا كثر الا الادب
- هـ (يغفر الله الذنوب الا الشرك بالله

تذکر 1

اَلَّا وَاَلَّا (اَنْ + لا) اشتباه نگیرید . اِلَّا حرف استثناء می باشد
و بعد از آن اسم می آید ولی اَلَّا بعد از آن فعل می آید و فعل
را منفی می کند .

اَلَّا یُمْکِنَ : که ممکن نمی باشد

(ب) اسلوب حصر

اسلوب حصر

(اسلوب استثنائی کہ در آن مستثنیٰ منہ ذکر نشده باشد)

ما رایتُ الا علیّ

ما جاء الا علیّ

لا یُسْمَعُ الا صوتُ النبی

نکته ترجمه

در ترجمه این نوع مستثنی (اسلوب حصر) می توانیم جمله را با وجود آنکه منفی است ولی **مثبت** ترجمه کنیم و قبل از مستثنی از واژه های **فقط ، تنها** استفاده کنیم . ضمناً اگر بصورت عادی نیز ترجمه کنیم درست است .

کسی جز راستگو موفق نشد

فقط راستگو موفق شد

الف) ما فاز الا الصادق

(مستثنی منه محذوف)

نکته ترجمه

در کتابخونه کسی جز کاظم را ندیدم

در کتابخانه **تنها** کاظم را دیدم

(ب) ما شاهدتُ فی المكتبة الا کاظماً

(مستثنی منه محذوف)

عقاد به جز در مرحله ابتدایی درس
نخوانده است

عقاد **تنها** در مرحله ابتدایی درس
خوانده است

(ج) ما درس العقاد الا فی المرحلة
الاتدائیة

تذکر 1

این نوع از اسلوب استثناء (مستثنی منه ذکر نشده است)
مستثنی هم می تواند منصوب و هم مرفوع باشد پس نتیجه می
گیریم چون مستثنی نوع قبل همیشه منصوب است .
اگر مستثنی مرفوع بود همیشه نوع دوم است (ادات حصر)

تذکر 2

مستثنی نوع اول جملات هم مثبت و هم منفی می باشند ولی در نوع

دوم همیشه منفی است

پس اگر جمله مثبت بود همیشه نوع اول است

ولی اگر جمله منفی و یا پرسشی بود هر دو نوع می تواند باشد .

تذکر ویژه

برای ایجاد اسلوب حصر علاوه از مستثنی نوع دوم می توانیم از انما نیز استفاده کنیم که همانطور که در گذشته گفته شد با واژه های تنها ، فقط و ... ترجمه می شود .

انما الایمان بالله هو طریق النجاح فی الحیاة

راه موفقیت در زندگی فقط ایمان به خداوند است

عين ما فيه الحصر :

1

- (1) لم نشاهد الأفلام من التفاز إلا ما يفيدنا منها
- (2) ما سعدنا إلى الجبال المرتفعة إلا الأقوياء منا
- (3) ما أتذكر من أيام طفولتي إلا قصص أبي الجميلة
- (4) لم تبلع الأسماك صغارها في هذا الفلم إلا سمكة واحدة

لا ييأس من روح الله إلا القوم الكافرون :

- (1) تنها گروه کافران از رحمت خداوند ناامید می شوند .
- (2) از رحمت خدا هرگز ناامید نشدند به جز گروهی از کافران .
- (3) از رحمت خدا ناامید نشدند به جز گروهی از کافران .
- (4) فقط گروه کافران هستند که از رحمت خدا ناامید می شدند .

ما شاهدتُ فی حیاة زمیلتی إلا النشاط الأكثر علی رغم ظروفها القاسية فی الحیاة :

- 1) در زندگی همکارم با این که شرایط زندگی اش دشوار شده بود ، چیزی به جز تلاش زیاد به چشم نخورد .
- 2) با وجود شرایط نامطلوب در زندگی ، دوستم را تنها با فعالیت زیاد ندیدم .
- 3) در زندگی همکارم فقط فعالیت بیشتر را دیدم با این که شرایط او در زندگی اش بسیار سخت بود .
- 4) در زندگی همکارم ام با وجود شرایط دشوارش در زندگی ، تنها فعالیت بیشتر را دیدم .

عين عبارہ جاء فيها اسلوب الحصر :

- (1) لم يكن لنا عمل إلا الدعاء
- (2) يفوزُ الناس في الحياة إلا المتكاسل
- (3) قطع الفلاح الأشجار إلا شجره خضراء
- (4) ما شاهد النبي في المسجد إلا جماعتين

عَيْنَ مَا يُمَكِّنُ أَنْ يُتَرْجَمَ إِيَّايَا (مثبت):

- (1) وقف المقاتلون أمام قائد الثورة إلاّ اثنين منهم
- (2) ما رجعت المعلّمات يوم الخميس إلى المدرسة إلاّ أربعة!
- (3) ما أولياء الله من بين عباده المُخلصين إلاّ العلماء الفضلاء
- (4) أعطينا المحتاجين كل دنائيزنا إلاّ دينارين اثنين!

عَيْنَ العبارة الَّتِي يُمكن ترجمتها إيجابية (مثبت):

- (1) أطاع النَّاس جميعا الحاكمَ إِلَّا الأفراد القليلين!
- (2) لَ يَتَّبِع الآخرين إِلَّا من لَ يتكئ على نفيه!
- (3) تَلَوْنَا الأحاديث النبويَّة كُلَّهَا إِلَّا حديثين من الأحاديث!
- (4) نحن عِنْد الغضب لَفِي خُسْران إِلَّا الكاظمين الغيظ!

عَيْن « إِلا » بِمَعْنَى « إِنَّمَا » :

7

- (1) ليس هَدَفْنَا من الإنْفَاقِ في الحَيَاةِ شَيْئًا إِلَّا كَسَبَ الثَّوَابَ!
- (2) لَمْ يُقَصِّرْ في أدَاءِ التَّكَالِيفِ أَحَدٌ إِلَّا صَدِيقِي الْمَرِيضِ!
- (3) لَا يَنْجَحُ في هَذِهِ الْحَيَاةِ إِلَّا الَّذِينَ لَا يُضَيِّقُونَ لِحِظَةٍ مِنْ عَمْرِهِمْ!
- (4) كُلُّ شَيْءٍ في هَذَا الْعَالَمِ يُمكنُ اسْتِرْجَاعِهِ إِلَّا الْفُرْصَةَ !

عَيْنَ العبارة الَّتِي تُحْصِرُ اسمَ بَعْدَ «إِلَّا» :

- (1) ما كان المدير قد كلّم الموظّفين إلّا واحداً منهم!
- (2) ليس في الضيّافة إلّا جارانِ و بغض الأقرباء!
- (3) الناس لم يعلموا يوم العطلة إلّا قليلاً منهم!
- (4) ما نزل المسافرون من السيّار إلّا ثلاث مسافرين!

